

Sprookje

Als je verhalen schrijft moet je je minstens één keer aan een sprookje wagen. "Laat ik dat maar meteen doen", dacht ik, "dan heb ik 't maar gehad."

Achteraf geloof ik dat hier toch niet mijn grootste kracht ligt. Lees, en oordeel zelf.

Er was eens een koning die drie zonen had. Dat is altijd zo in sprookjes, en de koning wist hoe het hoorde.

Op een dag liet hij ze bij zich roepen.

"Kinderen", sprak hij, "ik word oud en mijn krachten beginnen minder te worden."

"Onzin pa", antwoordde de middelste zoon, "gisteren heb je nog van al je ridders gewonnen met speerwerpen."

"Ze láten me altijd winnen, dat is de ellende. Maar hou nou even je mond want dit is een plechtig moment.

Zoals ik dus zei, mijn krachten worden minder en het wordt tijd dat ik erover ga nadenken wie van jullie drieën me zal opvolgen."

"Wel, dat is duidelijk. Dat ben ik natuurlijk." zei de oudste zoon.

"Er is hier helemaal niets duidelijk. Ik ben nog niet vergeten hoe je vorig jaar die missie naar het naburig koninkrijk hebt verknoeid. Je noemde de koning een leeghoofd."

"Warhoofd, zei ik."

"Nou ja, warhoofd dan. Als mijn minister van buitenlandse zaken niet had ingegrepen hadden ze ons de oorlog verklaard."

De jongste zoon, merkende dat het gesprek een weinig sprookjesachtige wending dreigde te nemen, nam het woord.

"Vader, zeg ons hoe je gaat beslissen wie van ons je zal opvolgen."

"Ik wil dat elk van jullie erop uit trekt en het belangrijkste zoekt wat er in de wereld te vinden is. Wie daarin het beste slaagt, wordt mijn opvolger."

Nu, dat viel mee. Hij had ze per slot van rekening ook naar de Heilige Graal kunnen laten zoeken, of dat soort ongein.

Er werd een groot afscheidsfeest gegeven en de volgende morgen vroeg deed de koning zijn zonen uitgeleide.

"Ga de wijde wereld in en maak er het beste van. Over precies een jaar zie ik jullie hier weer terug en ik ben benieuwd wat je dan gevonden hebt."

Een jaar later stond de koning op de toren van zijn kasteel op hun terugkomst te wachten.

De uren verstreken. Het was die dag juist erg druk in zijn rijk. Zo was op een van de hoofdwegen een ridder met zijn paard van de weg geraakt, wat heel wat oponthoud gaf. De andere kant op stond een rij kijkers, zodat het ook daar niet opschoot. De koning vreesde dan ook dat het een latertje zou worden.

Maar tegen de avond galoppeerden drie paarden, bereden door zijn zonen, de slotbrug over.

Terwijl een knecht de vermoeide dieren naar de stal leidde, gingen ze de troonzaal binnen.

"Vertel mij, zoon" sprak de koning tot de oudste, "wat heb je van je omzwervingen meegebracht?"

"Ik ben naar het westen gegaan en heb grote daden verricht, waarvoor ik rijkelijk beloond ben. Deze zakken met goudstukken en deze onderscheidingen heb ik van andere koningen gekregen. Ik heb zelfs een jonkvrouwe uit de klauwen van een draak gered."

"Toe maar, een draak. Ik wist niet dat die nog bestonden" zei de koning, zijn zoon onderzoekend aanziende. "Was het een knappe jonkvrouwe?"

"Dat was ze zeker, vader. Ik heb haar gevraagd of ze met me wilde trouwen. 'Dat hoort wel zo in sprookjes, maar er zijn grenzen', zei ze. Jammer."

Toen wendde de koning zich tot zijn middelste zoon.

"En jij, waarheen heeft de speurtocht jou gevoerd?"

De zoon toonde een stapel dikke, in leer gebonden boeken.

"Het oosten trok mij het meest, vader. Ik heb er kennis vergaard. De gedachten van de grote wijsgeren hebben voor mij geen geheimen meer. Ik ken de gebruiken en de geschiedenis van verre volkeren en heb drie nieuwe talen geleerd."

"Wel wel, dat klinkt indrukwekkend. Die kennis zal zeker van pas komen. We hebben juist een dringend tekort aan filosofen. Maar vertel eens, heb je alleen maar gestudeerd, of ook nog plezier gemaakt? Je ziet er wat treurig uit, om de waarheid te zeggen."

"Het was af en toe erg eenzaam. En de laatste geleerde, die ik vroeg mij te onderrichten, zei dat hij dat niet kon. Ik had nog veel te leren, maar daar waren geen boeken voor, zei hij. Ik begrijp niet wat hij bedoelde. Die vraag kwelt mij."

De jongste zoon was in een opperbeste stemming thuis gekomen, luidkeels zingend op zijn paard. Maar nu zijn vader het woord tot hem richtte, stond hij er wat bedremmeld bij.

"Ik ben naar het zuiden gegaan. Hoge bergen, machtige rivieren en grazige weiden heb ik gezien. En boeiende mensen heb ik ontmoet. De wereld is heel mooi."

"Het is fijn dat je zo'n plezier hebt gehad" zei de oudste zoon, "maar dit was toch niet alles, hoop ik? Heb je geen jonkvrouwen gered of zo?"

"Ik heb wel een kind gered, dat in een rivier was gevallen. De ouders haalden me binnen als een lid van de familie."

"Hmm, heel mooi" mompelde de oudste zoon, een blik werpend op zijn eigen onderscheidingstekens.

"Heb je ook wat geleerd op je reizen?" vroeg de middelste zoon, terwijl hij zijn studieboeken op tafel uitstalde.

"Een paar kleinigheden. Ik heb van een hoefsmid geleerd hoe je paarden moet beslaan. Van een timmerman hoe je een schuurtje bouwt. En van een bakker, wat er allemaal komt kijken voordat het brood op tafel staat.

Ik heb ook geleerd dat gewone mensen niet elke dag wijn drinken en biefstuk eten. En dat ze hun kleren vaak verstellen, omdat ze niet altijd geld hebben om nieuwe te kopen. Maar ook hoe blij ze kunnen zijn als de oogst rijker is dan ze verwacht hadden. En hoe goed het voelt om met hen te treuren als ze verdriet hebben en te lachen als het leven ze mee zit."

En zich tenslotte tot zijn vader wendend: "Het is misschien niet zo belangrijk als wat mijn broers hebben gedaan. Sorry."

Het bleef een poosje stil. De koning plukte peinzend aan zijn baard, terwijl de drie zonen in stilte hun kansen schatten.

Toen nam hij het woord.

"Het is indrukwekkend wat jullie allemaal gedaan hebben.

Mijn oudste zoon heeft roem en rijkdom vergaard, een koning waardig. A propos, hou die zakken met goud een beetje uit het zicht. Het volk houdt niet zo van die graai-cultuur."

Trots richtte genoemde zoon zich op, in de veronderstelling dat hij het pleit al gewonnen had.

"Mijn middelste zoon heeft veel kennis opgedaan. Dat is heel belangrijk voor een koning. Zolang we oppassen dat de kloof tussen politiek en burger niet te groot wordt." Terwijl de oudste wat inzakke, leefde de middelste op.

"Mijn jongste zoon heeft gewoon het leven geleefd. Een koning kan niet regeren als hij niet weet hoe zijn onderdanen werken, denken en voelen. Dat heeft hij geleerd. Daarom benoem ik hem tot mijn opvolger."

Het is te begrijpen dat de jongste zoon blij verrast was. De ander twee baalden als een stekker, maar dat zeg je zo niet in een sprookje, geloof ik.

De oude koning leefde nog drie jaren. In die tijd had de jonge kroonprins een lieve prinses uit het naburig koninkrijk leren kennen. Ze spraken daar dezelfde taal, zodat de inburgeringscursus geen grote problemen opleverde.

Toen de koning gestorven was rouwde het volk, maar ook waren ze blij met het nieuwe koningspaar. En die leefden nog lang en gelukkig. Voor zover dat mogelijk is in een kasteel zonder verwarming en internet.

Kees Niestadt
1-10-2007